

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXIX [i. e. LXX]. An verum & propriè dictum Sacrificium offeratur in Mißa?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

insensibile offert Deo. Gen. 22. *Ecce ignis & ligna, ubi victima?* III. Quia actus proprius & elicitus non potest diuersarum esse virtutum: at Sacrificium est proprius actus religionis; teste Aug. l. 20. *contra Faustum, c. 21.* IV. Quia in Ecclesia vnum est propriè dictum Sacrificiū, iuxta Aug. *S. Ciu. c. vlt.* & omnes S. Patres. V. Sacrificium & Sacerdotium, propriè dicta, sunt relatiua: Hebr. 5. & 8. *Omnis Pontifex ad offerendum munera constituitur:* Ideo Lutherani propriè dictum Sacerdotium non agnoscunt; quia Sacrificium propriè dictum respuunt. At qui non omnes, qui bona operantur, sunt Sacerdotes propriè dicti. V. Altare, & Sacrificium sunt relata; at ara non est omni operi bono necessaria. Vnde contra Melancthonem Calvinus Instit. libro quarto capit. 18. §. 13. *Qui Sacrificii vocabulum ad omnes ceremonias, & religiosas actiones extendunt, quæ ratione id faciunt, non video.* Quare S. Aug. supra definit impropriè dictum Sacrificium.

AD V. Omne Sacrificium est oblatio; sed non contrà: vt vult Calvinus. I. Illud enim requirit mutationem & consumptionem. Non igitur προσφορά est θυσία aut ελιτή. 2. In Scripturis multa dicuntur offerri, vt aurum, argentum, fructus, byssus, &c. quæ dici nequeunt sacrificari. 3. Quia Oblationes non requirunt altare, nec Sacerdotium.

AD VI. I. Decimæ nusquam in Scriptura dicuntur Sacrificium propriè dictum. Hoc enim soli Deo offertur; illæ autem Sacerdotibus, non Deo. 2. Ceremonialia, & externa cum Vetere

Testamento desierunt esse Sacrificia, ait verè Kemnitius: At idem contendit Baptizari, & Cœnare esse Sacrificia: sunt autem externa & ceremonialia: ergo non solum spiritualia interna sunt Ecclesiæ Sacrificia.

QVÆSTIO LXX.

An verum Sacrificium offeratur in Missa?

LUTHERVS in formula Missæ ad Wirtenb. omnia adprobabat vsque ad offertorium inde, ait, *sequitur tota illa abominatio. Proinde repudiatis, quæ oblationem sonant, quæ pura, retineamus.* Sic anno 1523. In eo totus est, docere, Nil à nobis offerri nisi orationes; quin à Deo nobis offerri Eucharistiam, in testimonium promissionis. Ideo anno 1521. edit librum *de abroganda Missa priuata.* Alium anno 1521. *contra Regem Angliæ.* Alium anno 1523. *contra Canonem.* Alium anno 1527. *de verbis cœnæ contra Beringium.* Alium anno 1538. quo fatetur supra omnes abominationes se habere Missam, nilque dolere grauius sibi, quàm quod XV. annis Missas patrauit. Anno 1534. *lib. de Missa priuata* fatetur se à cacodæmone edoctum de abominatione Missæ.

LUTHERANI pariter spiritu furiantur eodem. Lutherus libro de Missa priuata. *Hic non moramur, si elanitem Papistæ, Ecclesiæ, Ecclesiæ, Patres, Patres. Quia hominum dicta, aut facta nihil in tam magni causis curamus. Scimus ipsos etiam prophetas lapsos esse, adeoque Apostolos.*

CALVINVS Inst. lib. 4. c. 18. contendit Missam, 1. *Insigni contumeliâ Christum afficere.* 2. *Crucem eius sepelire:* 3. *Mortem eius in oblivionem tradere:* 4. *Fructum tollere:* 5. *Sacramentum dissipare.* Totum id caput furiosis scætibus blasphemis ac mendacis. Proinde in sua formula Geneuensi de Sacramentis administrandis cauet. ne mentio fiat oblationis. Vbi supra, ait: *Pestilentissimo errore Satan totum penè orbem excacauit, vt crederet Missam Sacrificium.* Ibidem §. 12. *Non est cur ullâ hominum auctoritate, vel annorum præscriptione patiamur nos moueri.*

LUTHERO-CALVINISTA certatim vocant Missam, *Horribile Sacrificium, Idololatricam, commentum papisticum, exitialem voraginem, abominationem, &c.*

SVADENT istis. I. *Lutherus*. Cœna est Sacramentum, quo accipimus quid à Deo; est & Testamentum, continens promissionem hæreditatis: At Sacrificium est quo Deo quid offerimus. Et Hoc ex fide procedit; illud fide accipitur.

II. Dominus ad mensam sedit, Sacramentum distribuit; Non se Patri obtulit.

III. *Calvinus* quinque obiicit. Christus est *Sacerdos in æternum*: ergo successores non habet Sacerdotes; proinde nec plura Sacrificia propriè dicta sunt in terris: uti in Vet. Testamento erant inter mortales Sacerdotes: at *Hebr. 7.* Christus non moritur.

IV. *Calvinus*. Sacrificium Crucis vim habet infinitam & æternam: Quate alio nil opus: & tot Missas multiplicare, est negare vim Crucis. Nam, *Hebr. 9. Semel ad destructionem peccati per hostiam apparuit. Et Semel oblatus est, ad multorum exhaurienda peccata. Heb. 10. Vna oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos. Ioann. 19. Consummatum est.*

V. Confirmatio Testamenti Christi à morte Christi pendet: sed Missa est novum Testamentum: ergo mori toties oportet Christum: Cum hostiam occidi oporteat ex essentia Sacrificii. Ideirco Mors vnica Christi aut non creditur, aut nihili ducitur.

VI. Missa fructum crucis præripit, nam in hac videns novam redemptionem, & peccatorum remissionem novam, illius in cruce factæ facile obliuiscitur.

VII. Christus non dixit, *Offerte*; sed *Accipite, comedite, & bibite*. Ergo Eucharistia ex Institutione est Sacramentum, non Sacrificium.

VIII. Nulla fit remissio peccatorum sine effusione Sanguinis: hæc nulla est in Missa: ergo nec ea est Sacrificium.

IX. *Parans*. Nullum Sacrificium sæpius

iteratum potest perficere cultores: at tale est Missa: ergo nequit remittere peccata.

AUTOR. Missam esse propriè dictū Sacrificium docent, 1. Figuræ, Melchisedech, Agnus paschalis, Sacrificia alia. 2. Prophetiæ: 3. Promissio Christi, *Ioann. 4.* 4. Verba Institutionis, 5. Apostoli. 6. S. Patrum Traditio. 7. Ritus altarium. 8. Vox *Sacerdos*. 9. Liturgiæ plurium. 10. Et Traditio. De plerisque ordine quæremus infra.

DICO AD I. Et Sacrificium & Sacramentum sunt opus & actio Christi; non nostra, ut Lutherus assumit. Christus enim & se obtulit, ac offert Patri; seque dedit & dat nobis. Dein; Confundit Signaculum promissionis, consistens in Eucharistia; cum ipsa promissione, consistente in verbis, *Accipite, manducate, &c.* At potest Signaculum esse Sacrificium, ut quod potest Deus ceu victimam sibi oblatam assumere, in signaculum promissionis. Sic omnia Sacrificia Legis erant simul signacula promissionis diuinæ. Demum: Eucharistiam dicimus esse Sacramentum, quia est signum externum gratiæ inuisibilis, in sumptione datæ nobis; Dicimus esse Testamentum, quia est autenticum diuinæ voluntatis & promissionis Instrumentum: Esseque Sacrificium, quia offertur Deo, quod accepimus à Deo.

AD II. Etsi Euangelistæ non expresse dixerint, se Patri Christum obtulisse; non tamen negarunt, eum se non obtulisse. At quod se obtulerit, scimus ex Circumstantiis Institutionis, Figuris, Vaticiniis, Patrumque Consensu. Plura similiter non expresse: ut quod Agnū immolârit, ederitque ritu consueto:

Quod

Quod vinum in calice habuerit; nam illud, *de genimine vitis*, pertinet ad esum agni; non ad Sacram Coenam.

AD III. Christus non habet successores, sed Vicarios siue Ministros: hi enim sunt viuorum, illi mortuorū: Christus autem non moritur, sed viuit semper: quocirca Sacerdotes sunt Christi Vicarii in Sacerdotali officio. Vt Aaron, quoad vixit, Sacerdotes habuit inferiores; at mortuo successum est pari cum potestate. *Nos autem, 2. Cor. 5. pro Christo legatione fungimur.*

AD IV. Similiter retorqueo: Sacrificium crucis vim habet infinitam: ergo nil opus Baptismo: &c. Nil opus alio Sacrificio, aut cruenti Sacrificii repetitione, aut vt saepius moriatur Christus: at opus, tum, vt simus memores beneficii tanti; tum vt huius fructus in particulari nobis applicetur. Vtrumque hoc fit per fidem, Sacramētū, Sacrificiū, prædicationem &c. Vnde horum nihil superfluum est. *O homo, tu quis es, vt dicas Deo, quare ordinasti sic?*

AD V. Missa est Sacrificium in cruentum, repræsentatiuum vnici Cruenti; ideo dicere, mori Dominum, nefas est: sola præteriti repræsentatio repetitur ad gratitudinem, & Cruenti Sacrificii applicationem.

AD VI. Falsum præsupponitur, quasi Missa vim expiandi habeat sine Crucis Sacrificio; Et, Missa est opus Christi, non nostrum, nisi vt ministrorum: estque memoriale factæ redemptionis in cruce.

AD VII. Vt non illo, *Offerte*, vsus tamen est alio pari vocabulo, *Hoc facite in meam cōmemorationem cum interna gra-*

titudine, & externa in signo Sacrificii memoratiuo: quæ gratiarum actio vtraque est oblatio. Vnde S. Aug. l. 20. contra Faustum, c. 18. *Christiani iam per actū in Cruce Sacrificii, memoriam celebrant sacrosanctā Oblatione, & participatione Corporis & Sanguinis Domini.*

AD VIII. Sic retorqueo: Nulla fit remissio peccatorum sine sanguinis effusione: at in fide iustificante Lutherocaluinistarum non est sanguinis effusio: ergo nec per eam fit remissio peccatorum. At Apostolus loquitur de Veteri Lege, in effusione sanguinis opus ad remissionem peccatorum. Facta tamen à Christo effusio sanguinis diuersimodè applicatur nobis: Iudæis per Sacrificia cruenta typica; Christianis per Missam, aliaque sacramenta.

AD IX. Sic retorqueo subsumens: At fides, aliaque opera pia ad Dei laudem (quæ aduersariis sunt Sacrificia) saepius iterantur: ergo ea non possunt perficere cultores. At maior, (nullum Sacrificium saepius iteratum potest perficere cultores;) falsò tribuitur Apostolo; qui id de Moïsicis dicebat.

QVÆSTIO LXXI.

An Oblatio Melchisedech fuerit Sacrificium, & typus Sacrificii Christi?

LUTHERANI IUXTA & CALVINIANI; **L**1. Assentiuntur nobis, quod *Melchisedech, Rex Salem erat, & Sacerdos Altissimi, Genes. 14.* 2. Negant in Sacrificium, ad gratiarum actionem pro victoria, obtulisse panem & vinum; sed ad corporalem Abrahæ refectionem. 3. Negant ea in oblatione fuisse typum Christi: Vnde hoc non consti-